

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни

**«Теорія і методика викладання спортивних ігор
(баскетбол)»**

на 2025 / 2026 навчальний рік

Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А7 Фізична культура і спорт
ОПП	«Фізична культура і спорт»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Форма навчання	Денна
Семестр, в якому викладається дисципліна	На основі ПЗСО – 1 семестр/ на основі ступеня ОКР «Молодший бакалавр» за іншою спеціальністю – 1 семестр/ на основі ступеня
Статус дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни	120 годин (4.0 кредити ЕКТС)
Мова викладання	Українська
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	Фізичного виховання і спорту
Розробник	Олійник Олег Миколайович, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Олійник Олег Миколайович, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення практичних/ лабораторних занять	Олійник Олег Миколайович, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання – 2231, аудиторія практичного навчання – спортивна зала № 1, 2, технічне забезпечення – проектор, спортивний інвентар та обладнання.
Лінк на дисципліну	Платформа дистанційної освіти ДДМА http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1411

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
120	12	48	-	60	Іспит

Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методичні закономірності підготовки спортсменів у баскетболі.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою даного курсу є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних і практичних знань про спортивні ігри: набуття теоретичних знань з історії розвитку баскетболу в Україні та світі; вивчення офіційних правил гри, організації змагань з баскетболу; оволодіння технічними діями в захисті і нападі, тактикою гри; вивчення засобів та методів навчання та удосконалення техніки та тактики гри. При вивченні дисципліни здобувачі оволодівають практичними навичками, виконують обов'язки судді та організатора.
Чому можна навчитися (результати навчання)	– показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне й самокритичне мислення; – здійснювати навчання рухових дій і розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; – демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини й інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення; – аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху й олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях; – надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах і патологічних процесах в організмі людини; – знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми й організацію процесу навчання і виховання людини.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Загальні компетентності (ЗК): – здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; – здатність працювати в команді; – здатність планувати й керувати часом; – навички міжособистісної взаємодії; – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Фахові компетентності спеціальності (ФКС): – здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; – здатність застосовувати знання про будову й функціонування організму людини; – здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів; – здатність здійснювати навчання, виховання й соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми; – здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання й інвентар; – здатність до безперервного професійного розвитку.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістовних модулів. Змістовий модуль 1. Теоретичні та техніко-тактичні аспекти гри у баскетбол. Тема 1. Історія виникнення та розвиток гри в баскетбол. (Характеристика спортивних ігор і їх місце в галузі фізичної культури і спорту. Зародження та розвиток баскетболу у світі, в

	Україні. Етапи розвитку гри в баскетбол. Деякі різновиди баскетболу). Тема 2. Техніка й тактика гри в баскетбол. (Класифікація прийомів техніки гри в баскетбол. Аналіз прийомів техніки гри в нападі. Аналіз прийомів техніки гри в захисті. Основні положення тактики гри в баскетбол. Класифікація та аналіз тактичних дій у нападі. Класифікація та аналіз тактичних дій у захисті). Змістовий модуль 2. Методичні та змагальні аспекти гри у баскетбол. Тема 3. Основи методики навчання прийомів техніки і тактики гри в баскетбол. (Основи методики навчання та спортивного тренування. Головні засоби навчання і тренування. Методи навчання і тренування у баскетболі. Форми організації тренувальних занять з баскетболу. Етапи навчання прийомам в баскетболі. Методика навчання прийомів техніки гри в баскетбол. Методика навчання прийомів тактики гри в баскетбол.) Тема 4. Правила гри. Організація і проведення змагань з баскетболу. (Правила гри. Жести суддів. Протокол змагань. Організація і проведення змагань з баскетболу. Профілактика травматизму у баскетболі). Види занять: лекційні, практичні Методи навчання: – вербальні (словесні): лекція, пояснення, опис, розбір, бесіда, розповідь, вказівка, настанова, команда і розпорядження, підрахунок. – наочні: показ вправ, техніки окремих рухів та виконання прийомів в цілому; показ тактичних взаємодій; використання наочних посібників, відеофайлів; застосування жестикуляції. – практичні: практичне виконання вправ, ігровий та змагальний методи, письмові завдання, творчі завдання, дидактичне тестування. Самостійна робота: теоретична підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарів); самостійне опрацювання окремих розділів, тем навчальної дисципліни; підготовка і виконання завдань, що передбачені програмою, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (баскетбол)» пов'язане з іншими дисциплінами, що одночасно опановують здобувачі вищої освіти: «Теорія і методика викладання гімнастики», «Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності», «Вступ до спеціальності», «Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту».
Постреквізити	Знання отримані під час вивчення курсу «Теорія і методика викладання спортивних ігор (баскетбол)» будуть використовуватись під час опанування «Навчальної ознайомчої практики», «Виробничої (педагогічної) практики», «Практикуму з баскетболу» тощо.
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Виконані індивідуальні завдання мають бути авторськими

	оригінальними.
Оцінювання досягнень	Під час перевірки знань здобувачів вищої освіти використовуються наступні види контролю: поточний (виконання практичних нормативів або дидактичного тестування, індивідуального навчального завдання (реферат з обраної теми), контрольної роботи з підготовки плану-конспекту заняття з баскетболу, тестового контрольного завдання) та підсумковий (екзаменаційна робота). Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за 100-бальною шкалою. Отримана сума балів переводиться за національною (5-бальною) шкалою та шкалою ECTS. Іспит за системою ЕКТС отримують здобувачі, які виконали всі види робіт і набрали не менше 55 зі 100 балів за результатами навчання. 55-100 балів - виставляється, якщо здобувач виявив певні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, припустився незначних помилок, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. 0-55 балів – «Не зараховано» - виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати типові задачі, виконати практичні нормативи з технічної підготовки.
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність включає в себе сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра, повага і відповідальність, яких повинні дотримуватися усі учасники освітнього процесу. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності учасниками науково-освітнього процесу вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилення у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.
Інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Баскетбол: історія розвитку, правила гри, методика навчання / О.О. Мітова, В.В. Грюкова. – Дніпропетровськ : Вид. «Інновація», 2016. – 110 с. 2. Баскетбол: правила, гра, навчання [Текст]: навчальний посібник / Ж.Л. Козіна, Н.М. Кондак, С.Г. Защук, Т.В. Москалець. – Харків: Точка, 2012. – 318 с. : іл.

	3. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту): навчальний посібник / В.М. Костюкевич. – Вінниця: «Планер», 2014. – 616 с. 4. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу : навч. посіб. / Вікторія Пасічник. – Л. : ЛДУФК, 2015. – 78 с. 5. Пащенко Н.О., Помещикова І.П., Чуча Ю.І., Чуча Н.І., Ширяєва І.В. Теорія та методика обраного виду спорту для студентів 2 курсу спеціалізації баскетбол. Навчальний посібник. – Харків : ХДАФК, 2020. – 201 с. Додаткова література: 1. Олійник О.М. Спортивні ігри в системі фізичної підготовки студентів / О.М. Олійник, Ж.В. Малахова // Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання : збірник наукових праць V Міжнародної науково-практичної конференції (17–18 квітня 2019 року) / за заг. ред. Ю.О. Долинного. – Краматорськ : ДДМА, 2019. – С. 142-149. 2. Єрмоленко О.В. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : посібник / О.В. Єрмоленко, М.В. Єрмоленко. – Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с. 3. Самойлик С.В. Теорія та методика викладання баскетболу: методичні вказівки до практичних занять [для фахівців ОКР «Бакалавр» напрямку підготовки 6.010201 «Фізичне виховання», 6.010203 «Здоров'я людини»] / С.В. Самойлик – Дрогобич: Редакційно – видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2012. – 112 с. http://i.fbu.kiev.ua/1/files/global/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0%202020.pdf http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1411
--	--

Розробник:
Старший викладач
кафедри ФВіС

 / О.М. Олійник /
« » _____ 2025 р.

Гарант освітньої програми:
Доцент кафедри ФВіС,
к.н.ф.в.с.

 / С.О. Черненко /
« » _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри ФВіС
Протокол № 17 від 06.05.2025 р.
В.о. зав. кафедри ФВіС

 / С.О. Черненко /
« » _____ 2025 р.

Затверджую:
Декан факультету
інтегрованих технологій і
обладнання

 / О.Г. Гринь /
« » _____ 2025 р.